

JAMES

CLAVELL

GAJDZSIN

I. RÉSZ

 Aranytoll

James Clavell
GAJDZSIN

I. kötet

Aranytoll kötetek
Szeged, 2010

Mélységes tisztelettel ajánlom e könyvet

*Neked,
bárki vagy is,
mert jól tudom:
Nélküled
én, az író
nem létezhetnék...*

James Clavell Ázsia-sagájának kötetei:

1600	A SÓGUN
1841	A TAJPAN
1862	GAJDZSIN
1945	PATKÁNYKIRÁLY
1962	A NEMES HÁZ
1979	FORGÓSZÉL

Az 1862-ben, Japánban játszódó Gajdzsin (jelentése: idegen), a Sógun-tetralógia második kötete.

A Gajdzsin nem történelemkönyv, hanem regény. Igaz ugyan, hogy a történészek és a történelemkönyvek szerint az itt leírt események közül számos valóban megtörtént, ám a történelemkönyvek sem tévedhetetlenek. A könyv szereplői sem valós személyek, noha az uralkodók és néhány más kimagasló személyiség nevét pontosan idézem. Ettől eltekintve csupán játszottam a történelemmel, olyanná gyúrtam, hogy megfeleljen a magam alkotta valóságképnek – vagy hogy tükrözze azt, ami valóban történt.

FŐSZEREPLŐK

A gajdzsinok

MALCOLM STRUAN (20 éves), Culum Struan fia
CULUM STRUAN (39), a Struan cég, a Nemes Ház jelenlegi
tájpanja, Dirk Struan fia
DIRK STRUAN, a Nemes Ház alapítója
TESS STRUAN (36), Culum Struan felesége, Tyler Brock lánya
GORDON CSEN (48), „Kitűnő Csen”, Dirk Struan törvénytelen fia,
a Nemes Ház compradoréja
JAMIE MCFAY (39), a Nemes Ház japáni igazgatója
DR. RONALD HOAG (46), a Struan család orvosa

TYLER BROCK (72), a Brock és Fiai alapítója
SIR MORGAN BROCK (39), Tyler Brock fia, Tess Struan féltestvére
NORBERT GREYFORTH (39), a Brock cég japáni vezetője

SIR WILLIAM AYLESBURY (47), japáni brit nagykövet
DR. GEORGE BABCOTT (28), Sir William helyettese, sebész
PHILLIP TYRER (20), diplomata és tolmács
CHARLES KETTERER admirális (46), a japáni brit hadiflotta
parancsnoka
JOHN MARLOWE hadnagy (28), a HMS Pearl gőzfregatt kapitánya,
ez idő szerint Ketterer szárnysegédje
SETTRY PALLIDAR dragonyoskapitány (27)
DMITRI SYBORODIN (38), kozák származású amerikai kereskedő
EDWARD GORNT virginiai úriember (28), Sanghajból érkezett
kereskedő
HEATHERLY SKYE (41), az egyetlen nyugati ügyvéd Japánban
HENRI BONAPARTE SERATARD (41), Franciaország japáni
követe
ANDRÉ PONCIN (38), kereskedő, a francia követség kéme
ALEKSZEJ SZERGEJEV GRÓF (35), az orosz cár japáni követe
ANGELIQUE RICHAUD (18), Malcolm Struan szerelme, Guy
Richaud francia Kína-járó kereskedő lánya, a francia követ védence

A japánok

TORANAGA Josi (26), Toranaga sógun leszármazottja, az Öt Vén Tanácsának tagja, a gyermek sógun gyámja

KOIKO (26), tajua, a legmagasabb rangú gésa, Josi nagyúr aj-dzsinja, kedvese

HOSZAKI (29), Toranaga Josi felesége

INEDZSIN (42), fogadós, Toranaga Josi kémeinek vezetője

MISZAMOTO (31), halász, elítélt, álszamuraj, titkos tolmács

NOBUSZADA sógun (16), a tizennegyedik Toranaga sógun

JAZU hercegnő (16), Nobuszada felesége, Koméi császár féltestvére

ANDZSÓ (47), Kii daimjója, az Öt Vén Tanácsának elnöke

SZANDZSIRO (46), Szacuma daimjója

KACUMATA (36), Szandzsiro legbizalmasabb tanácsadója

OGAMA (28), Tosza daimjója

VAKURA (46), a kiotói császári udvar főkamarása

MEIKIN (44), a jedói Akácvirág Ház és Koiko mama-szanja

RAIKO (42), a jokohamai Három Ponty Fogadó mama-szanja

FUDZSIKO, a Három Ponty Fogadó egyik kurtizánja, Phillip Tyrer kedvese

NEMI, kurtizán, Jamie McFay aj-dzsinja

HINODE, kurtizán, André Poncin aj-dzsinja

És a sisik (bátor emberek), fanatikus idegengyűlölő, forradalmár lelkületű samurájok:

KACUMATA (36), Szandzsiro daimjó tanácsadója, a sisik vezetője, a Holló

HIRAGA (22), a csósúi sisik vezetője, alias Ukija, Nakama és Otami

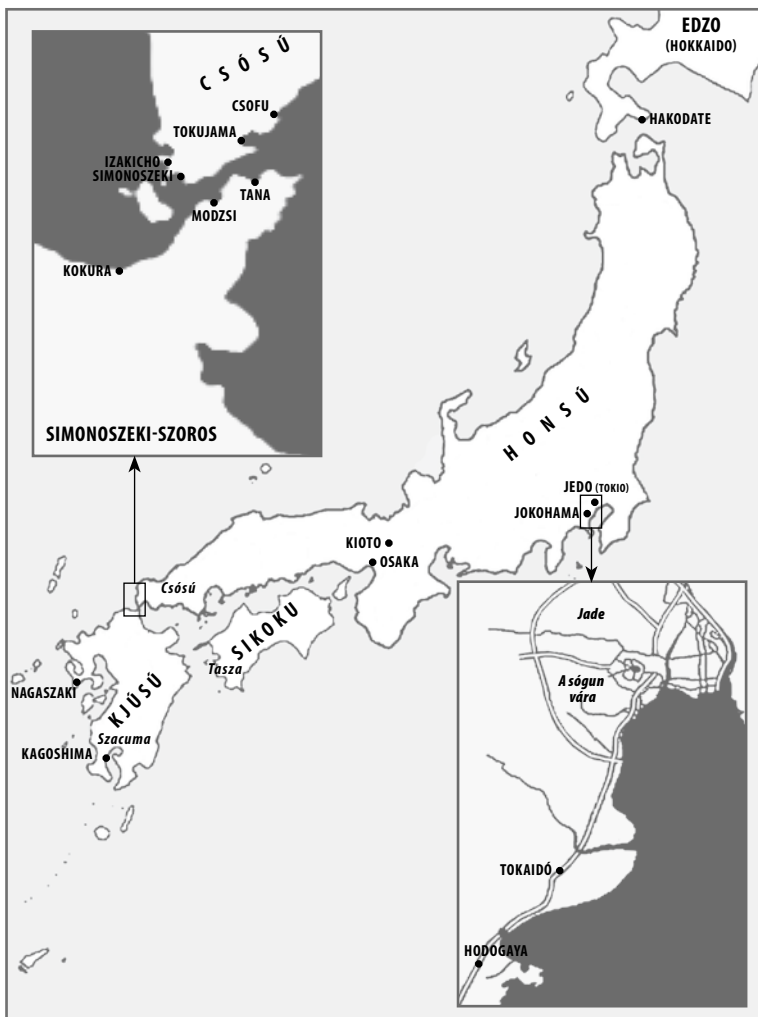
AKIMOTO (24), Hiraga unokatestvére

ORI (17), szacumai sisi

SORIN (19), szacumai sisi

SZUMOMO (17), Sorin húga, Hiraga jövődöbelije

ELSŐ KÖNYV

Jokohama, 1862. szeptember 14.

A halálra rémült lány lóhalálában vágatott az elárasztott rizsparcellák között kanyargó, veszedelmesen keskeny ösvényeken a fél mérföldnyire húzódó tengerpart felé. Délután volt, perzselő napsütés. A lány féloldalas, női nyeregben ült, s noha egyébként jó lovas volt, most alig tudta megőrizni egyensúlyát. A kalapja már rég lerepült a fejről, zöld lovaglóruháját – a legújabb párizsi divat – tüskebokrok tépték, vércseppek pettyezték, rótbarna haja lobogott a szélben.

Lovaglópalcájával még gyorsabb tempóra ösztökélte póniját. Most már ki tudta venni a kolóniát övező magas palánk és vizesárok mellett elterülő halászfalu, Jokohama apró kunyhóit és a palánkon belül álló két kis templom tornyát, s azzal nyugtatgatta magát, hogy az öböl túlsó oldalán már brit, francia, amerikai és orosz hajók horgonyoznak – köztük tíz-tizenkét hadihajó, gőzös, vitorlás egyaránt.

Gyorsabban! Keskeny fahidakon át, a rizsparcellák között kigyózó csatornák és öntözőárkok fölött. A pónit már tajték borította, marján mély seb tátongott, gyorsan fáradt. Meg is botlott. Veszélyes pillanat volt, de a lánynak sikerült nyeregben maradnia, s rákanyarodott arra az útra, amely a falun és a palánkot övező vizesárok hídján keresztül a főkapuhoz és a mellette álló japán vámházhoz, a szamurájok őrházához vezetett.

A kétkardos japán őrök látták, hogy közeledik, mozdultak is, hogy feltartóztassák, de a lány keresztülvágott köztük, s a következő pillanatban már a kolónia széles, part menti főutcáján vágatott. Az egyik szamuráj berohant az őrházba, hogy értesítse parancsnokát.

A lány megállította a pónit. – Au secours... – zihálta. – Aidez moi, segítség!

A sétányon alig néhányan lézengtek, a kolónia lakóinak többsége sziesztázott vagy az irodájában ásítózott, esetleg a palánkon kívüli gyönyörházakban lebzselte.

– Segítségéég! – kiáltotta újra a lány. A közelében tartózkodó férfiak – többségükben brit kereskedők, szolgálatukat letett katonák és tengerészek, néhány kínai szolga – meglepetten kapták fel fejüket.

– Jóságos mindenható, oda nézz! Ez az a francia lány...

– Mi történt? Jézusom, nézze a ruháját...

– Azt nézd, Cor! Ott a mi szépségünk, a Bögyös Angyal, tudod, aki két hete érkezett...

– Tényleg, ez Angélique... Angélique Bisó vagy Ricsó... Valami ilyesféle békaevő neve van...

– Úristen! Ez vérzik!

Az emberek a lány felé indultak, kivéve a kínaiakat, akik látva a hirtelen támadt izgalom okát, eltűntek. Az ablakokban fejek buk-kantak elő.

– Charlie, rohanj Sir Williamért!

– Jóságos mindenható, nézzék a póniját, mindjárt elvérzik ez a szegény pára, szóljanak az állatorvosnak! – kiáltott egy korpulens kereskedő. – Maga meg, katona, fusson a tábornokért meg a Békáért, ez a lány az ő védenca... Jaj, az ég szerelmére, hát a francia követé! Rohanjon! – mutatott türelmetlen mozdulattal egy emeletes házra, amelyen egy francia trikolor lengett. – Rohanjon! – bömbölte. A katona eltrappolt, a kereskedő pedig a tőle telhető legnagyobb sebességgel a lányhoz kacsázott. Akárcsak a többi kereskedő, ő is kürtőkalapot és gyapjúsövetből készült szalonkabátot viselt, szűk szárú nadrágot és csizmát; izzadt a tűző napon. – Mi az ördög történt, Miss Angélique? – kérdezte a ló kantárát megragadva. Megdöbbenették a lány arcán, ruháján és haján vöröslő vércseppek. – Megsebesült?

– Moi, non... Nem, azt hiszem, én nem, de megtámadtak minket... Japánok voltak – válaszolta még mindig zihálva és reszketve a lány, hátrasimítva arcába hullott tincseit. – Arra, gyorsan! – mutatott a szárazföld belseje és a látóhatáron derengő Fudzsi-hegy felé. – Nem hagyhatjuk őket magukra!

A közelében állók máris megkezdték a fél füllel hallott értesülések továbbadását és a kérdezősködést. Kit? Kiket támadtak meg? Franciákat vagy briteket? Megtámadták? Hol? Megint ezek a két-kardos fattyak! És hol az ördögben...?

Az egymást túlharsogó kérdések nem hagytak időt a lánynak a válaszra, de egyelőre nem is lett volna képes rá. Keble még zihált, az emberek egyre közelebb nyomultak hozzá, egyre szűkebbre vonták körülötte a kört. Mind több és több férfi tódult az utcára, menet közben öltve magára kabaráját, csapva fejébe kürtőkalapját, sokan máris pisztolyokat és muskétát szorongattak, néhányan újmódi amerikai hátultöltős puskát. Egyikük, egy széles vállú, szakállas skót

egy impozáns emeletes házból rohant elő, amelynek kapuja fölött tábla hirdette: Struan és Társai. Utat könyökölt magának a tolongók között.

– Csendet, az ég szerelmére! – süvöltötte a zajongásba. Hirtelen csend támadt. – Gyorsan mondja el nekünk, Angélique, mi történt? Mi van Malcolmmal?

– Jaj, Jamie, je... Én, én... – A kétségbeesett lány igyekezett összeszedni magát; hirtelenében azt sem tudta, hol van.

A férfi felnyúlt, csillapítólag megveregette a vállát, mint egy gyerekét. Mint mindenki, ő is bálványozta a lányt. – Ne féljen, Miss Angélique, most már biztonságban van. Csak nyugodtan. Az ég szerelmére, hagyjanak már neki egy kis levegőt! – A harminckilenc éves Jamie McFay a Struan cég japáni igazgatója volt. – Mi történt?

A lány letörülte könnyeit. – Meg... megtámadtak minket, szamurájok – mondta erőtlén hangon, kellemes akcentussal. Mindenki a nyakát nyújtogatta, hogy jobban hallja. – Ott... Ott jártunk a nagy úton... – Megint a szárazföld belseje felé mutatott. – Ott.

– A Tokaidón?

– Igen, ott... a Tokaidón. – A part mentén haladó nagy vámosútról beszélt, amely több mint egy mérföldnyire nyugatra húzódott a kolóniától, s Jedót, a sógun húsz mérföldnyi távolságban, északon elterülő tiltott fővárosát kötötte össze Japán többi részével. – Ott lovagoltunk... – A lánynak egy pillanatra elakadt a hangja, de aztán csak úgy ömlött belőle a szó. – Mr. Canterbury, Phillip Tyrer, Malcolm vagyis Mr. Struan meg én... Ott lovagoltunk az úton, és akkor... egyszer csak szamurájok tűntek fel hosszú sorban, zászlókkal, megálltunk, hogy elengedjük őket, és akkor két szamuráj nekünk rontott, megsebesítették Monsieur Canterburyt, és nekiugrottak Malcolmnak vagyis Mr. Struannak. Malcolm előkapta a pisztolyát, Phillip meg rám kiabált, hogy rohanjak, hozzak segítséget. – Megint reszketni kezdett. – Gyorsan! Segíteni kell nekik!

Az emberek már rohantak a lovakért és a fegyvereikért. Dühös kiabálás vette kezdetét.

– Szóljon valaki a katonáknak...!

– A szamurájok megtámadták John Canterburyt, Struant meg Tyrert, rájuk rontottak a Tokaidón!

– Jézusom! A lány azt mondja, a szamurájok ölik a mieinket!

– Hol történt? – harsogta túl az ordítózást Jamie McFay, fékezve szinte őrjítő türelmetlenségét. – Le tudná nekünk írni, hogy az út melyik szakaszán történt mindez?

– Hát az úton, Kana... valamilyen Kana előtt.

– Kanagavánál? – kérdezte McFay. Az említett helység egy kis halászfalu volt a Tokaidó mentén, mérföldnyi távolságban az öblön át, s mintegy három mérföldnyire a parti úton.

– Oui... igen. Kanagavánál! Gyorsan!

A Struan-istállóból már vezették is elő a felnyergelt, felszerszámozott lovakat. McFay a vállára vetette puskáját. – Ne aggódjon, egykettőre megtaláljuk őket. De mi történt Mr. Struannal? Láta, hogy vele mi történt? Megsebesült?

– Non. Nem láttam semmit, csak ahogy kezdődött, hogy szegény Mr. Canterbury... Ő lovagolt Mr. Struan mellett, mikor... mikor a... – A lány szeméből patakzottak a könnyek. – Nem néztem vissza, én csak engedelmeskedtem... és jöttem segítségért.

A lányt Angelique Richaud-nak hívták. Épp csak betöltötte a tizennyolcat. Most járt először a palánkon kívül.

McFay nyeregbe pattant és elviharzott. Magasságos Jézusom, gondolta gyötrődve, már vagy egy jó esztendeje nem történt semmi, különben el sem engedtem volna őket. Én vagyok a felelős! Malcolm a leendő tajpan, és én vagyok a felelős! Az isten szerelmére: mi a rosszabb történhetett?

McFay, tíz-tizenkét kereskedő, egy dragonyostiszt és három dzsidása könnyen megtalálta John Canterburyt a Tokaidó mentén – nézni már nehezebb volt. Canterbury fejét levágták, végtagjai darabokban, szanaszét szórva heverték a közelben. Egész testét félelmetes kardvágások borították, amelyek csaknem mindegyike külön-külön is halálát okozhatta volna. Tyrernek, Struannak és a szamurájcsapatnak nyoma sem volt. Az arra járók mit sem tudtak a gyilkosságról, hogy ki tette, mikor és miért.

– Lehet, hogy a másik kettőt elrabolták, Jamie? – kérdezte nyugtalanul az egyik amerikai.

– Nem tudom, Dmitri. – McFay próbálta összeszedni gondolatait. – Valakinek vissza kellene menni, megmondani Sir Williamnek... És hozni valamilyen leplet meg egy koporsót. – Sápadtan méregette az arra járó embereket. Az úton járók közül senki sem nézett felé, mégis megfigyeltek mindent.

A keményre döngölt, jól karbantartott úton utazók sokasága igyekezett a később Tokiónak nevezett Jedóba, illetve onnan visszafelé. Férfiak, nők, mindenféle korú gyerek, gazdagok, szegények, csupa japán, akik között csak nagy néha tűnt fel egy-egy hosszú köpönyeges kínai. A túlnyomó többséget férfiak alkották, valamennyien kimonót viseltek, különféle stílusúakat, ki szerényebbet, ki hivalkodóbbat, sokféle posztó- és szalmakalapot. Kereskedők, félmeztelen hordárok, narancsszín öltözékes buddhista boncok, vásárra vagy hazafelé tartó parasztok, jóvendőmondók, írkokok, tanítók, költők. Mindenféle gyaloghintó, palankin, emberekkel vagy áruval teli, két, négy, hat vagy nyolc hordozóval. A tömegben fel-felbukkanó, büszke járású szamurájok gyűlölködő pillantásokkal méregették a mellettük elhaladókat.

– Ezek itt mind tudják, kik tették – mondta McFay.

– Persze, hogy tudják. Sok matyerjebjec! – Dmitri Syborodin, az amerikai harmincnyolc éves, tagbaszakadt, barna hajú, egyszerűen öltözködő férfi Canterbury barátja volt; csak úgy forrt benne az indulat. – Pillanatok alatt kipofozhatnánk bármelyikből. – Ekkor vették észre az úton álldogáló, őket figyelő tíz-tizenkét szamurájt. A szamurájok többsége ijjal is fél volt szerelkezve; minden nyugati tudta, milyen jól bánnak vele.

– Ez azért nem ilyen egyszerű, Dmitri – mondta McFay.

Pallidar, a fiatal dragonyostiszt fagyosan megszólalt. – Könnyűszerrel elbánhatnánk velük, Mr. McFay, de engedély nélkül nem ajánlatos... Kivéve persze azt az esetet, ha megtámadnak minket. Önök teljes biztonságban vannak. – Settry Pallidar utasította egyik katonáját, hogy menjen vissza, és hozzon magával egy osztagot meg egy koporsót. Az amerikaiak szemmel láthatóan bosszantotta fölényes stílusa. – Nem ártana átfésülni a környéket – folytatta Pallidar. – Ha majd megjönnek az embereim, ők is segítenek. Több mint valószínű, hogy a másik kettő itt hever valahol sebesülten a közelben.

McFay megborzongott, és a holttestre mutatott: – Vagy így, mint ő.

– Ez is lehetséges, de reméljük a legjobbakat. Maguk hárman induljanak arra az oldalra, mi majd a...

– Mondja csak, Jamie! – vágott a szavába szándékosan Syborodin. Utálta a tiszteket, az egyenruhákat és a katonákat, s különösképp

a briteket. – Mi volna, ha mi ketten bemennénk Kanagavába? Lehet, hogy a követségünkön tudnak valamit.

Pallidar nem vett tudomást ellenségességéről, megértette, jól tudta, milyen kitűnő katona volt az amerikai. Dmitri Syborodin, a kozák származású amerikai az Egyesült Államok Hadseregének volt lovastisztje, nagyapja a britek ellen vívott 1812-es függetlenségi háborúban esett el. – Ez nem rossz gondolat, Mr. McFay – mondta. – A követség minden bizonnyal tudja, miféle nagyobb szamurájcsapat haladt errefelé mostanában. Minél előbb kiderítjük, ki a bűnös, annál jobb. Erre a támadásra nyilván valamelyik királyuk vagy hercegük adott parancsot. De most kérdőre vonjuk a nyomorultat, aztán Isten legyen irgalmas hozzá!

– Isten rohasszon meg minden nyomorultat – mondta nyomatókosan Syborodin.

A díszes egyenruhát viselő kapitány ezúttal sem ugrott a provokációra, de nem is engedte el a füle mellett. – Tökéletesen igaza van, Mr. Syborodin – mondta könnyedén. – Viszont aki engem merészelve nyomorultnak nevezni, annak csak azt ajánlanám, hogy sürgősen szerezzen magának egy párbajsegédet, egy pisztolyt vagy kardot, egy szemfődelet meg valakit, aki eltemeti. Mr. McFay! Napszálltáig még rengeteg ideje van. Én bevárom itt az embereimet, aztán mi is csatlakozunk a kereséshez. Ha esetleg hall valamit Kanagavában, kérem, üzenjen. – Settry Pallidar huszonnégy éves volt, s rajongott az ezredéért. Alig leplezett megvetéssel nézett a kereskedők szedettvedett csapatára. – Maguknak, uraim, azt javaslom, kezdjék meg a kutatást! Szóródjanak szét, de csak annyira, hogy mindig lássák egymást! Brown, maga menjen ezzel a csoporttal, és fésülje át azt az erdőt! Maga a parancsnok, őrmester.

– Igenis. Na, utánam, emberek!

McFay levetette és a holttestre terítette a kabátját, aztán visszazállt a nyeregbe, és amerikai barátjával gyors tempóban indult az egy mérföldnyire északra fekvő Kanagava felé.

A dragonyostiszt egyedül maradt. Fagyos tekintettel ült lován, és a szamurájokat nézte. Azok meg őt. Az egyik megigazította az íját – talán fenyegetésnek szánta, talán nem. Pallidarnak csak a hüvelykujja mozdult, a szablyáját lazította meg hüvelyében. A napsütésben szikrát hánytak aranypaszományai. A Tokaidó gyalogjárói némán,

félve siettek el mellettük. Pallidar lova idegesen kapálta a földet, meg-megcsörrent szerszámozása.

Ez most nem olyan volt, mint a többi merénylet, azok mind magányosan végrehajtott támadások voltak, gondolta növekvő dühvel Pallidar. Ennek pokoli ára lesz, így megtámadni ezt a négy embert, köztük egy nőt, és ilyen galádul lemészárolni egy britet. Ebből háború lesz.

A négytagú társaság néhány órával ezelőtt lovagolt ki a főkapun, elhaladt a vámház előtt, szórakozottan odaintett a gépiesen meghajló szamurájoknak. Könnyű tempóban kocogtak a Tokaidó felé kanyargó ösvényeken. Gyakorlott lovas volt mind a négy, pónijuk fürge.

Angelique tiszteletére a három férfi legjobb kürtőkalapjában és loaglóruhájában jelent meg. A kolónia minden férfija őket irigyelte, százhetven ott lakó európai: diplomáták, kereskedők, mészárosok, boltosok, kovácsok, hajóácsok, fegyverkovácsok, kalandorok, szerencsejátékosok, rengeteg naplopó, otthonról küldözgetett pénzből élő britek, eurázsiai és kínai hivatalnokok, néhány amerikai, francia, holland, német, orosz, ausztrál és egy svájci; és mindezek között összesen három asszony, három éltes családanya, kettejük brit kereskedőfeleség, a harmadik madám Drunk Townban, a részegek városában, ahogy az alsóbb népréteg negyedét nevezték. Gyerek egy szál sem. Ötven-hatvan kínai szolgáló.

A társaság kalauzának szerepét John Canterbury, egy jóképű, csontos arcú brit kereskedő vállalta magára. A kiruccanás célja az volt, hogy megmutassák Phillip Tyrernek a Kanagavába vezető szárazföldi utat, amely még jóval a kolóniához tartozónak tekintett terület határain belül feküdt, és ahol időről időre megbeszéléseket tartottak a japán tisztviselőkkal. Az alig huszonegy esztendőös Tyrer Peking és Sanghaj érintésével csak előző nap érkezett Londonból, ő volt a brit követség újonnan kinevezett tolmácanonca.

Reggel, hallva kettejük beszélgetését a klubban, Malcolm Struan odaszólt nekik: – Önökkel tarthatnék? Ez a mai nap remek kirándulóidőnek ígérkezik. Szeretném megkérni Miss Richaud-t, hogy tartson ő is velünk, úgysem látott még semmit a vidékből.

– Megtiszteltetés volna számunkra, Mr. McFay. – Canterbury áldotta a szerencsését. – Mindkettejüket szívesen látjuk. Egy kis kilovaglás mindenkinek jólesik, bár látnivaló nem sok akad... egy hölgy számára.

– Eh? – kapta föl a fejét Tyrer.

– Értesüléseink szerint Kanagava évszázadok óta a jedói utasok egyik állomáshelye, forgalmas pihenőfalu. Tele van teaházakkal... errefelé általában így emlegetik a bordélyokat. Egyik-másikba érdemes ellátogatni, bár nem mindig vagyunk szívesen látott vendégek, nem úgy, mint a lapos túloldalán, a mi Josivaránkban.

– Ezek nyilvánosházak? – kérdezte Tyrer.

Arckifejezését látva a másik kettő elnevette magát. – Azok bizony, Mr. Tyrer – válaszolta Canterbury. – De nem afféle ócska fogadófélek vagy bordélyok, mint Londonban vagy bárhol a világon. Ezek egészen különlegesek. De hát ezt majd hamarosan maga is megtapasztalja, jóllehet errefelé az a szokás járja, hogy mindenkinek megvan a saját ágyasa... már ha futja neki.

– Én sose volnék képes ilyesmire – mondta Tyrer.

Canterbury elnevette magát. – Idővel talán meggondolja magát. Hála legyen istennek, a beváltási árfolyam elég kedvező a számunkra. Townsend Harris, az öreg jenki agyafűrt csibész volt. – Szélesen elmosolyodott a gondolatra. Két esztendővel az után, hogy Perry sorhajókapitány előbb '53-ban majd '54-ben négy fekete hajójával – a japán vizeken először látott gőzösökkel – rákényszerítette Japánt, hogy nyissa meg kapuit a világ előtt, Harris lett az amerikaiak első japáni főkonzulja. Négy évvel ez előtt, esztendőkön át húzódó tárgyalások után, Harrisnek sikerült olyan egyezményeket kicsikarnia – ezeket később a nagyhatalmak is garantálták –, amelyek japán részről engedélyezték bizonyos kikötők használatát. Az egyezmények ugyanakkor igen kedvező átváltási arányt állapítottak meg az ezüstmex – a mexikói ezüstdollár, Ázsia pénz- és kereskedelmi forgalmának általánosan elfogadott fizetőeszköze – és a japán aranyban viszonylatában, aminek következtében ha valaki mexet váltott obanra, s azt később visszaváltotta mexre, ezzel megduplázhatta, sőt megháromszorozhatta a pénzét.

– Korán megebédelünk, aztán indulunk – mondta Canterbury. – Idejében itthon leszünk vacsorára, Mr. Struan.

– Nagyszerű. Volna kedvük benézni utána cégünk ebédlőjébe? Rendezek egy kis összejövetelt Mademoiselle Richaud tiszteletére.

– Köszönjük szépen. Remélem, a tajpan már jobban van.

– Apám? Igen, sokkal jobban, már csaknem teljesen a régi.

A tegnapi postában nem ezt olvastam, gondolta nyugtalanul Canterbury. Ami a Nemes Házat érintette – ezen a néven emlegették szerte a világon a Struan és Társai céget –, az érintette mindnyájukat. Az Öreget állítólag újabb szelűtés érte. Zsosz. Nem érdekes: egy ilyen embernek, mint én, ritkán nyílik lehetősége elbeszélgetni egy leendő tajpannal vagy egy olyan angyallal, mint Mademoiselle Richaud. Remek nap lesz ez a mai!

Az úton még nyájasabb arcot mutatott. – Mondja csak, Mr. Struan... sokáig marad nálunk?

– Még körülbelül egy hétig, aztán megyek haza Hongkongra. – Hármuk közül Struan volt a legmagasabb és legerősebb. Kék szemével, lófarokba fogott vörösbarna hajával többet mutatott hús événél. – Nincs okom tovább maradni, Jamie McFay kezében itt a legjobb kezekben vannak a cég érdekeltségei. Aranyat ér számunkra, amit Japán megnyitásával végzett.

– Jamie McFay remek koponya, Mr. Struan, ez tény. A lehető legjobb. A hölgy is távozik önnel?

– Miss Richaud? Azt hiszem, igen... remélem. Az apja megkért, hogy tartsam rajta a szemem, bár ami azt illeti, itt-tartózkodása idején átmenetileg a francia követ gyámkodására van bízva – válaszolta könnyedén Struan. Úgy tett, mintha nem venné észre sem azt, hogy Canterbury szeme felvillan, sem azt, hogy Tyrer máris a lány hatása alá kerülve, mély beszélgetésbe merült Angélique-vel – franciául, amit ő maga csak akadozva beszélt. Nem lehet rossz néven venni tőle, se Canterburytól, se senki mástól – gondolta derűsen, s előrerúgta, hogy a fokozatosan elkeskenyedő úton helyet adjon a többieknek.

A táj kopár volt, csak imitt-amott árválkodott egy-egy gyér ligetecske, a fákat már megfestette az ősz. Sok kacsát és más szárnyasvadat lehetett látni. Gondosan művelt rizsföldeket és lecsapolt területeket. Keskeny ösvényeket. Patakokat lépten-nyomon. És bármerre jártak is, mindenütt Japán egyetlen trágyafajtája, az emberi ürülék szaga érződött a levegőben. Angélique és Tyrer finnyásan, illatosított zsebkendő-tartott az orra elé, jöllehet a tenger felől érkező hűsítő

szellő a nyári páráság nyügeivel, a szúnyogokkal, legyekkel és egyéb kellemetlen rovarokkal együtt a szag java részét is elsodorta. A sűrű erdővel borított távoli hegyek, a sok bükk, vörösfenyő, juhar, vadrododendron és cédrusfenyő vörösben, aranyban s barnában játszó brokátszöttesnek hatott.

– Gyönyörű errefelé, nem találja, Monsieur Tyrer? Kár, hogy a Fudzsi-hegyet nem látni tisztábban.

– Oui, mais demain elle sera là! Mais mon Dieu, Mademoiselle, quelle puanteur – felelte Tyrer boldogan, folyékony franciasággal – franciául minden diplomatának tudnia kellett.

Canterbury mintegy oda sem figyelve a lány mellé léptetett, ügyesen kiszorítva pozíciójából a fiatalembert. – Kellemesen érzi magát, Mademoiselle?

– Igen, köszönöm, bár egy kis vágtazás jólesne. Olyan boldog vagyok, hogy kijöhöttem a palánkon túlra. – Angélique Richaud két hete érkezett Malcolm Struan társaságában a kéthavonta közlekedő Struan-gőzösön, és azóta mindvégig szigorú felügyelet alatt állt.

Még hozzá nagyon helyesen, gondolta Canterbury, egy ilyen helyen, ahol csak úgy nyüzsög Jokohama minden söpredéke s alja népe meg – nézzünk szembe a tényekkel – a fajtánkbeli szoknyavadász. – Visszafelé jövet, ha lesz kedve, tehetünk egy kört a lóversenypályán.

– Ó, az csodás volna, köszönöm!

– Maga remekül beszél angolul, Miss Angélique, nagyon kellemes a kiejtése. Netán Angliában járt iskolába?

– Jaj, istenem, Mr. Canterbury...! – nevetett a lány; Canterburyn bőrének finomsága és ragyogó szépsége láttán előmlött a forróság. – Sose jártam Angliában. Az öcsémet meg engem Emma nénénk és Michel bácsi nevelt föl. Emma néni angol, és nem lehetett rávenni, hogy tanuljon meg franciául. Inkább anyánk, mint nagynénénk. – Angélique Richaud homlokán árnyék suhant át. – Ez azután volt, hogy anyám belehalt az öcsém születésébe, apa pedig elment Ázsiába.

– Fogadja részvéteimet!

– Régi történet ez már, Monsieur. Számomra inkább a drága Emma néni jelenti az anyát. – A póni hányni-vetni kezdte a fejét, rutinszerűen megzabolázta. – Nagyon szerencsés voltam.

– Most jár először Ázsiában? – kérdezte Canterbury. Tudta a választ s még többet is a lányról – a sóvár férfiak között sebesen terjedtek a róla szóló információtöredékek és mendemondák –, de beszéltetni akarta.

– Igen, most először. – A lány mosolya ismét áthatotta Canterbury egész lényét. – Apám kereskedő az önök hongkongi kolóniáján, nála fogom tölteni az ünnepeket. Monsieur Seratard a barátja, ő intézte el, hogy ide is ellátogathassak. Talán ismeri is apámat: Guy Richaud, a Richaud Frères tulajdonosa.

– Hogyne, kitűnő úriember – válaszolta udvariasan Canterbury. Sose látta Guy Richaud-t, csupán annyit tudott róla, amennyit a többiek meséltek: hogy afféle szoknyabolond, sűrű kis francia, jó néhány éve itt penészedik már, körmölgetésből vegetál. – Mindnyájunk számára megtiszteltetés, hogy önt körünkben üdvözölhetjük. Részeltetne abban a szerencsében, hogy valamelyik este vacsorát adhassak az ön tiszteletére a Klubban?

– Köszönöm. Megkérdezem a vendéglátómat, Monsieur Seratard-t. – Angélique észrevette, hogy az elől lovagló Struan hátranéz, jókedvűen odaintett neki. – Mr. Struan volt olyan kedves, hogy elkísért ide.

– Valóban? – Mintha mi nem tudnánk, gondolta Canterbury a lányon tűnődve: miként lehetne szert tenni egy ilyen kincsre, miként lehetne meg- és eltartani; eltűnődött az ifjabbik Struanon, aki el tudná tartani; eltűnődött a szóbeszéden, miszerint a két Struan heves csatározásokat folytat egymás között a vezető szerepért, s még ennél is hevesebbet fő riválisukkal, az ismét felemelkedőben lévő Brock és Fiai céggel, amely felemelkedéshez állítólag a tavaly kirobbant amerikai polgárháborúnak is van valami köze.

Óriási zugkeresetek várhatók, semmi sem tesz olyan jót az üzletnek, mint a háború, a két fél máris őrjöngve öli egymást, a Délnek az Unió nem ellenfél...

– Angélique, nézze! – Struan megállította póniját, előremutatott. Mintegy százlépésnyire, egy enyhe lejtő tövében, ott húzódott az országút. A másik három odaléptetett mellé.

– Álomban se hittem volna, hogy a Tokaidó ilyen széles és ilyen forgalmas – mondta Phillip Tyrer.

Néhány póniháton lovaglót leszámítva, mindenki gyalogszerrel közlekedett. – De hát hol vannak a kocsik, a kordék, a taligák? Na és – robbant ki Angélique-ből – hol vannak a koldusok?

Struan nevetett. – Egyszerű a válasz. A koldulás, mint erre felé szinte minden, tilalmas cselekedet. – Félrecsapta kürtőkalapját. – Japánban tilos mindennemű kerek jármű. A sógun parancsa.

– De miért?

– Elég biztos módja a népesség kordában tartásának, nem?

– De igen – felelte gúnyos kacagással Canterbury, és az út felé intett.

– És ehhez még az is hozzájárul, hogy férfinak, nőnek, parasztnak vagy előkelőnek ahhoz, hogy akár csak a falujából kitegye a lábát, úti engedélyre, útlevele van szüksége. Még a hercegeknek is. És nézze csak a szamurájokat! Japánban kizárólag ők viselhetnek fegyvert.

– De hát hogyan képes egy ország postakocsik és vasút nélkül működni? – Tyrer nem értette a dolgot.

– Japán stílusban működik – felelte Canterbury. – Sose feledje, hogy a japánok szerint mindent csakis egyfajta módon lehet csinálni: ahogy ők csinálják. A japánok egészen mások, mint a többi ember. A kínai meg a japán pedig... Ég és föld. Így van, Mr. Struan?

– Pontosan.

– Japánban nincs kerék, Miss Angélique. Így aztán minden áru, élelem, hal, hús, építőanyag, minden zsák rizs, szálfá, szövetbála, teásláda, puskaporos hordó és minden olyan ember, akinek telik rá, valakinek a hátán utazik. Vagy csónakon, hajón, ami azt jelenti, hogy tengeren, mivel értesüléseink szerint Japánban egyáltalán nincs hajózható folyó, csak több ezer patak.

– Na és a kolónián? Ott azért engedélyezik a kereket, ugye, Mr. Canterbury?

– Igen, ott igen, Miss Angélique, ott annyi kereket használunk, amennyi csak jólesik, bár a hivatalnokaik szívják a fogukat, mint a veszett fe... Ezer bocsánat. – Canterbury egy pillanatra zavarba jött. – Elszoktunk a hölgyektől itt Ázsiában. Hol is tartottam...? Ja igen. A japán hivatalnok, a bakufu, ez valami olyasmi, mint nálunk köztisztviselői kar, szóval a bakufu éveken át kapálózott ellene, mígnem a követünk az asztalra csapott és megmondta nekik, hogy menjenek a f... öö... szóval hogy semmi közük hozzá, mert ez a kolónia a miénk, és kész! A koldulás viszont ott is tilos.

Angélique Richaud megcsóválta a fejét, kalaptolla vidáman meglibbent. – Szinte hihetetlen... Párizs ebből a szempontból... Párizs tele van koldusokkal, egész Európában nyüzsgőnek. Mon Dieu... Hongkongban is ilyen a helyzet, Malcolm?

– Ott még rosszabb – mosolygott Malcolm Struan.

– De hát hogyan képesek betiltani a koldulást? – kérdezte értetlenül Tyrer. – Mademoiselle Angeliq-ue-nek a legteljesebb mértékben igaza van: Európát teljesen elárasztották a koldusok. London a világ leggazdagabb városa, de ott már szinte lépni sem lehet tőlük.

Canterbury furcsán mosolyogva megszólalt. – Japánban azért nincs koldulás, mert a magasságos mindenható, a sógun, ennek a népségnek a királya kijelentette, hogy koldulni tilos. Úgyhogy ez a törvény. Bármely szamuráj bármikor kipróbálhatja a kardját bármely kolduson vagy bármilyen más csirkefogón... vagy ami azt illeti, bárkin, aki nem szamuráj. Ha valakit kolduláson vagy törvénszegésen érnek, már viszik is a börtönbe, ahol már csak egyetlen büntetés létezik: a halál. Ez is törvény.

– Semmi más? – kérdezte döbbenten Angeliq-ue.

– Sajnos. A japánok nem kegyelmeznek a törvénszegőknek. – Canterbury megint felkacagott, s megint a kanyargós út felé nézett, amelyet mintegy fél mérföldnyire egy széles, de sekély patak szelt ketté. Ezen mindenkinek át kellett lábalnia vagy át kellett vitetnie magát. A túlsó parton egy sorompó állt. Az utasok megálltak előtte, meghajoltak és bemutatták úti okmányaikat a mindenütt jelen lévő szamuráj öröknek.

Mocskos disznók, gondolta Canterbury. Gyűlölte a japánokat. Annál inkább kedvére való volt az itt szerzett vagyon – és Akiko, aki immár egy esztendeje az ágyasa. Hej, kincsem, te vagy a legszebb lány egész Josivarában!

– Nézzék! – szólalt meg a lány. A Tokaidón közlekedők megálltak, csoportokba verődtek, feljűk mutogattak, szájukat tátva bámultak vagy épp harsány hangon közölték véleményüket, hogy a forgalom örökös zajában érteni lehessen szavukat. Sok arcon gyűlölet látszott. És félelem.

– Ne is törődjön velük, Miss Angeliq-ue, ez a tudatlan népség csak azért bámul, mert még nem látott hozzánk hasonlókat. Valószínűleg kegyed az első civilizált nő az életükben. – Canterbury észak felé mutatott. – Jedo arra van, körülbelül húsz mérföldnyire. Számunkra természetesen tiltott terület.

– Kivéve a hivatalos küldöttségeket – egészítette ki Tyrer.

– De még azoknak is engedély kell, amit mióta én itt vagyok, Sir William még egyszer sem kapott meg, pedig én az elsők között

érkeztem, Miss Angelique. Jedo állítólag kétszer akkora, mint London, több mint egymillió lélek lakja, mesésen gazdag, és a sógun kastélya a világ legnagyobb kastélya.

– Nem lehet, hogy ebből egy szó sem igaz, Mr. Canterbury?
– kérdezte Tyrer.

A kereskedő szélesen elvigyorodott. – Hazudnak ezek, mintha könyvből olvasnák, ez úgy igaz, mint hogy most itt vagyok, Mr. Tyrer. Életemben nem találkoztam még egy ilyen hazug népséggel, a japánhoz képest a kínai valóságos Gábiel arkangyal. Nem irigylem magát, hogy le kell fordítania, miket locsognak, mert ezek még véletlenül sem azt mondják, amit gondolnak. Ez olyan igaz, mint hogy az Úristen parti csigát teremtett. – Canterbury normális körülmények között nem volt ilyen beszédes, de eltökélte, hogy amíg van rá módja, elkápráztatja ismereteivel Angelique-et és Malcolm Struant. A sok beszédőtől viszont rettentően megszomjazott. A belső zsebében ott lapult ugyan egy kis ezüst whiskysflaska, de tudta, hogy rossz modorra utalna, ha egy hölgy jelenlétében meghúzná.

– Elképzelhető, hogy egyszer engedélyt kapunk, hogy belépünk ebbe a Jedóba, Malcolm? – kérdezte Angelique.

– Kétlem. De miért nem kérdezi meg Monsieur Seratard-t?

– Meg is kérdezem. – A lány figyelmét nem kerülte el, hogy Struan hibátlanul, a d-t nem ejtve mondta ki a francia követ nevét, úgy, ahogy tanította neki. Nagyon helyes, gondolta, tekintetét ismét a Tokaidó felé fordítva. – Tulajdonképpen hol végződik ez az út?

Canterbury furcsa mód nem válaszolt azonnal. – Nem tudjuk. Ez az egész ország rejtély, és a napnál is világosabb, hogy a japánok nem akarják felfedni előttünk. Nem kedvelnek minket. Egyikünket sem kedvelik. Gajdzsinoknak, idegeneknek neveznek minket. Van egy másik szavuk is, az idzsin, az „más ember”-t jelent. Nem tudom, mi a különbség a kettő között, csak azt, hogy a gajdzsin kevésbé udvarias. – Nevetett. – Így vagy úgy, de nem kedvelnek minket. Mert másmilyenek vagyunk... vagy ők azok. – Rágyújtott egy vékony manilaszivarra. – Ezek bezárkóztak ide Japánba, akkora bejáratot sem hagytak, amelyen egy szúnyog befért volna. Ez így ment csaknem két és fél évszázadon át, egészen addig, míg Perry, az öreg Pofaszakáll fel nem feszítette a kapuját – mondta őszinte tisztelettel. – A Tokaidó állítólag valamilyen nagy városban ér véget, egy afféle szent városban, Kiotóban, ott él a főpapjuk, a mikádó. Ez a Kiotó

annyira különleges és szent város, hogy állítólag még a japánok közül is csak nagyon kevesen tehetik be oda a lábukat.

– A diplomatáknak meg van engedve, hogy utazzanak az országban – szölt közbe éles hangon Tyrer. – Az egyezmény ezt lehetővé teszi, Mr. Canterbury.

A kereskedő levette hódprémes kalapját, amelyre rendkívül büszke volt, megtörölte gyöngyöző homlokát, és eltökélte: nem hagyja, hogy Tyrer elrontsa a derűs hangulatot. Pimasz, fontoskodó tacsó, gondolta. Ha akarnám, úgy törnék kettőbe, mint egy szalmaszálat. – Ez attól függ, hogyan értelmezi az egyezményt, és hogy szereti-e a fejét a nyakán hordani. Bármilyen áll is az egyezményben, én nem tanácsolnám, hogy kitegye a lábát a megállapodás szerinti területre, vagyis a kolónia néhány mérőföldes körzetéből... Vagy ha már mindenképp muszáj, akkor csakis egy-két ezred kíséretében. – Canterbury eltökélte ugyan, hogy erős lesz, de a lány testhez álló, zöld ingválla alatt domborodó telt keblek szinte megbabonázták. – Be vagyunk ide zárva, de azért ez nem olyan szörnyű. Kétszáz mérőföldnyire nyugatra, a nagaszaki kolóniánkon ugyanez a helyzet.

– Mi az a mérőföld? Elmagyarázná? – kérdezte Angélique Richaud. Nem mutatta, de élvezte a körülötte lovagló férfiakból felé sugárzó sóvárságot.

Tyrer válaszolt, nagy fontoskodva. – Egy mérőföld körülbelül három mérőföld, Mademoiselle. – Magas, hajlékony termetű fiatalember volt, csak nemrég fejezte be egyetemi tanulmányait; teljesen megköttyagosodott Angélique kék szemétől és párizsi eleganciájától. – Ööö... mit is mondott, Mr. Canterbury?

A kereskedőnek sikerült elszakítania tekintetét a lány kebléről. – Csak azt, hogy akkor sem lesz sokkal jobb a helyzet, ha más kikötőket is megnyitnak, így vagy úgy, de hamarosan ki kell törnünk ebből a bezártságból, ha valóban kereskedni akarunk.

Tyrer éles pillantást vetett Canterburyre. – Háborúra céloz?

– Miért is ne? Mire valók a flották? A hadseregek? Bevált Indiában, bevált Kínában, beválik mindenütt. Mi vagyunk a brit birodalom, a földkerekség valaha is volt legnagyobb birodalma. Kereskedni jöttünk ide és mellest azért, hogy rendes törvényeket, rendet és valódi civilizációt hozzunk. – Canterbury ismét az útra nézett, elhúzta a száját a nyüzsgés láttán. – Rémes népség, nem találja, Miss Angélique?

TETSZIK? MI IS NAGYON SZERETJÜK.

Szívből ajánljuk,
ha öröme és felszabadult percekre vágysz!

**Már rendelhető!
ÉLVEZD MIHAMARABB!**

**MOST
KEDVEZMÉNNYEL**

lehet a tiéd!

[Megnézem.](#)

NE HAGYD KI!

Rendeld meg most a kiadónál!

Még több jó könyv

megjelenését támogatom veled.

[Imádom a jó könyveket. Kérem máris!](#)

– Mon Dieu, csak ne bámulnának így.

– Ehhez sajnos hozzá kell szokni. De mindenütt ez van. Ahogy Mr. Struan mondja, Hongkongon a legrosszabb. Mindennek ellenére, Mr. Struan – fordult hirtelen támadt indulattal útitársához –, én kimondom őszintén, mi kéne nekünk: egy saját sziget, egy saját, külön kolónia, nem egy ilyen rothadt, bűzös, katonailag tarthatatlan, mérföldnyi tengerparti sáv, ahol, ha a flottánk nem volna, bármely pillanatban lerohanhatnának vagy megszarolhatnának minket! Nekünk is el kéne vennünk egy szigetet, ahogy a maga nagyapja is elvette Hongkongot, az Isten áldja meg érte!

– Lehet, hogy itt is megteesszük – mondta magabiztosan Malcolm Struan. Melegség járta át, ahogy eszébe jutott nevezetes őse, Dirk Struan, a tajpan, aki jó hús esztendővel ezelőtt, 1841-ben megalapította a céget és gyakorlatilag a hongkongi kolóniát.

Canterbury észre sem véve, mit csinál, elővette ezüstflaskáját, megbillentette, meghúzta, aztán keze fejével megtörölte a száját, és eltette a flaskát. – Induljunk tovább! Az lesz a legjobb, ha én megyek elől. Lesznek szakaszok, ahol csak libasorban haladhatunk. A japánokkal pedig ne törődjünk! Mr. Struan, ön esetleg lovagolhatna az ifjú hölgy mellett, Mr. Tyrer pedig lehetne az utóvéd. – Canterbury roppant elégedetten önmagával, élénkebb léptekre sarkantyúzta póniját.

A mellé felzárkózó Angelique láttán Struan szeme sarkában mosolyráncok jelentek meg. Szerelmes volt a lányba attól a pillanattól kezdve, hogy négy hónappal ezelőtt, érkezése napján megpillantotta, és ezt az érzését nem is titkolta. Angelique Richaud szőke haja, tökéletes bőre, égszínkéék szeme, bájosan fitos orra egyetlen rohammal meghódította a szigetet. Ovális arca semmiképp sem volt szépnek nevezhető, viszont volt benne valami lélegzetelállítóan vonzó, valami nagyon párizsias; ártatlanságát és fiatalságát valamiféle állandó, jól érzékelhető, de nem szándékos érzékiség lengte körül. És mindez egy szinte kizárólag férfiak alkotta világban történt, ahol a férfiak még csak nem is igen reménykedhettek abban, hogy megfelelő feleséget találnak Ázsiában – olyat pedig, mint Angelique Richaud, egészen biztosan nem. Pedig e férfiak között számos gazdag ember akadt, néhányuk afféle kereskedőfejedelem volt.

– Ne törődjön a bennszülöttekkel, Angelique – súgta Struan –, egyszerűen csak csodálják magát.